

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ЧЕТИРИДЕСЕТ И ВТОРО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

КОМИСИЯ ПО ТРУДА И СОЦИАЛНАТА ПОЛИТИКА

НАРОДНО СЪБРАНИЕ	
Вх.№	453 - 08 - 12
Дата	11 / 03 2014 г.

Доклад

за второ гласуване

39

15

Марк

ОТНОСНО: Законопроект за изменение и допълнение на Кодекса на труда, № 402-01-7, внесен от Министерски съвет на 21.01.2014 г., приет на първо гласуване на 06.02.2014 г.

ЗАКОН

за изменение и допълнение на Кодекса на труда

(Обн., ДВ, бр. 26 и 27 от 1986 г.; изм. и доп., бр. 6 от 1988 г., бр. 21, 30 и 94 от 1990 г., бр. 27, 32 и 104 от 1991 г., бр. 23, 26, 88 и 100 от 1992 г.; Решение № 12 на Конституционния съд от 1995 г. - бр. 69 от 1995 г.; изм. и доп., бр. 87 от 1995 г., бр. 2, 12 и 28 от 1996 г., бр. 124 от 1997 г., бр. 22 от 1998 г.; Решение № 11 на Конституционния съд от 1998 г. - бр. 52 от 1998 г.; изм. и доп., бр. 56, 83, 108 и 133 от 1998 г., бр. 51, 67 и 110 от 1999 г., бр. 25 от 2001 г., бр. 1, 105 и 120 от 2002 г., бр. 18, 86 и 95 от 2003 г., бр. 52 от 2004 г., бр. 19, 27, 46, 76, 83 и 105 от 2005 г., бр. 24, 30, 48, 57, 68, 75, 102 и 105 от 2006 г., бр. 40, 46, 59, 64 и 104 от 2007 г., бр. 43, 94, 108 и 109 от 2008 г., бр. 35, 41 и 103 от 2009 г., бр. 15, 46, 58 и 77 от 2010 г.; Решение № 12 на Конституционния съд от 2010 г. - бр. 91 от 2010 г.; изм. и доп., бр. 100 и 101 от 2010 г., бр. 18, 33, 61 и 82 от 2011 г., бр. 7, 15, 20 и 38 от 2012 г.; Решение № 7 на Конституционния съд от 2012 г. - бр. 49 от 2012 г.; изм. и доп., бр. 77 и 82 от 2012 г., бр. 15 и 104 от 2013 г. и бр. 1 от 2014 г.)

Комисията подкрепя текста на вносителя за наименованието на закона.

§ 1. В чл. 149 ал. 2 се изменя така:

„(2) Положеният извънреден труд през календарната година се отчита пред инспекцията по труда до 31 януари на следващата календарна година.“

Комисията подкрепя текста на вносителя за § 1.

§ 2. В чл. 230 се правят следните изменения:

1. Заглавието се изменя така:

„Трудов договор с условие за обучение по време на работа“.

2. Алинея 1 се изменя така:

„(1) С трудовия договор с условие за обучение по време на работа работодателят се задължава да обучи работника или служителя в процеса на работата по определена професия или специалност, а обучаемият - да я усвои. Такъв договор с един и същ работник или служител в едно и също предприятие за обучение по същата професия може да се сключва само веднъж.“

3. В ал. 3 и 4 думата „ученикът“ се заменя с „обучаемият“.

Предложение на Светлана Ангелова и група народни представители:

В § 2 се правят следните изменения и допълнения:

1. Чл. 230, ал. 1 се изменя така:

„(1) С трудовия договор с условие за обучение по време на работа работодателят се задължава да обучи обучаемия в процеса на работата по определена професия или специалност, а обучаемият - да я усвои. Такъв договор с едно и също лице може да се сключва само веднъж в едно и също предприятие за обучение по същата професия.“

2. Създава се нова ал. 2:

„(2) Договорът по ал. 1 може да се сключва за обучение по друга професия или специалност със същия или друг работодател.”

Комисията не подкрепя предложението.

Комисията подкрепя текста на вносителя за § 2.

§ 3. Член 231 се изменя така:

„Завършване на обучението

Чл. 231. (1) Резултатът от обучението по договора по чл. 230, ал. 1 се установява чрез изпит на обучаемия, който се провежда при условия и по ред, определени от работодателя. При обучение за придобиване на професионална квалификация изпитът се провежда при условията и по реда на Закона за професионалното образование и обучение.

(2) При успешно полагане на изпита на обучаемия се издава документ, който удостоверява придобитите знания и умения.

(3) При завършване на обучението обучаемият има право на платен отпуск за подготовка и явяване на изпит в размер, уговорен с работодателя, но не по-малко от 5 работни дни. При повторно явяване на изпит обучаемият има право на неплатен отпуск в размер 5 работни дни, който се признава за трудов стаж.”

Комисията подкрепя текста на вносителя за § 3.

§ 4. В чл. 232 се правят следните изменения:

1. Заглавието се изменя така:

„Задължения за работа и отговорност за неизпълнение на трудовия договор с условие за обучение по време на работа”.

2. В ал. 1 думите „за ученичество” се заменят с „по чл. 230, ал. 1” и думите „ученика”, „ученикът” се заменят съответно с „обучаемия”, „обучаемият”.

3. В ал. 2 думата „ученика” се заменя с „обучаемия”, а думите „3 месеца” се заменят с „6 месеца”.

4. В ал. 3 думата „ученикът“ се заменя с „обучаемият“, а думите „трикратния размер на минималната месечна работна заплата, установена за страната“ се заменят с „шесткратния размер на брутното трудово възнаграждение за съответната длъжност“.

Комисията подкрепя текста на вносителя за § 4.

§ 5. Член 233 се изменя така:

„Приложимост на трудовото законодателство към трудовия договор с условие за обучение по време на работа

Чл. 233. За отношенията между страните по трудовия договор с условие за обучение по време на работа се прилага действащото трудово законодателство.“

Комисията подкрепя текста на вносителя за § 5.

§ 6. Създават се чл. 233а, 233б и 233в:

„Стажуване

Чл. 233а. (1) Стажуването е изпълнение на работа под наставничеството на работодателя или на определено от него лице - наставник, с цел усвояване на практически умения по придобита професия или специалност.

(2) Наставник може да бъде лице от същото предприятие, което притежава квалификация по същата или сходна професия, по която ще се провежда стажуването, и не по-малко от три години трудов стаж или професионален опит по тази професия.

(3) Отношенията между работодателя и наставника се уреждат с допълнително споразумение към трудовия му договор, в което се определят разпределението на работното време и други условия за изпълнение на наставничеството.

Трудов договор с условие за стажуване

Чл. 233б. (1) Работодателят може да сключи трудов договор с условие за стажуване с лице на възраст до 29 години, завършило средно или висше училище и без трудов стаж или професионален опит по придобитата от него професия или специалност.

(2) Договорът по ал. 1 се сключва за работа на длъжност, която съответства на придобита от лицето квалификация. Такъв договор с едно и също лице може да се сключва само веднъж.

(3) С договора по ал. 1 освен условията по чл. 66, ал. 1 се определят начинът и формата, чрез които се усвояват практическите умения в процеса на изпълнение на трудовите задължения, името и длъжността на наставника, времетраенето на договора, което не може да бъде по-малко от 6 и повече от 12 месеца, както и други условия, свързани със стажуването.

Удостоверяване на резултатите от обучението

Чл. 233в. В 14-дневен срок от прекратяването на договора по чл. 233б работодателят издава на лицето, което е стажувало, препоръка, удостоверяваща резултатите от обучението, която да му послужи при кандидатстване за работа при друг работодател.“

Предложение на Светлана Ангелова и група народни представители:

В § 6 в чл. 233б се правят следните изменения и допълнения:

1. Ал.1 се изменя така:

„(1) Работодателят може да сключи договор за стажуване с лице на възраст до 29 години, което се обучава в средно или висше училище за придобиване на степен на професионална квалификация или степен на висше образование или е завършило средно или висше училище, но няма трудов стаж или професионален опит по придобитата от него професия или специалност. Договорът се сключва за работа на длъжности, определени от работодателя за заемане от стажанти.“

2. Ал. 2 да отпадне.

3. Ал. 3 се изменя така:

„(3) С договора по ал. 1, освен условията по чл. 66, ал. 1, се определят начинът и формата, чрез които се усвояват практическите умения в процеса на изпълнение на трудовите задължения, името и длъжността на наставника, времетраенето на договора, което не може да бъде по-малко от 1 и повече от 12 месеца, както и други условия, свързани със стажуването.“

4. Създава се нова ал. 4:

„(4) През време на стажуването стажантът получава трудово възнаграждение според извършената работа, но не по-малко от минималната работна заплата, установена за страната.“

Комисията не подкрепя предложението.

Комисията подкрепя текста на вносителя за § 6.

§ 7. В чл. 327, ал. 2 се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се ново изречение второ: „Заявлението може да се изпрати в инспекцията по труда с препоръчано писмо с обратна разписка или по електронен път при спазване разпоредбите на Закона за електронния документ и електронния подпис.“

2. Досегашното изречение второ става изречение трето.

Комисията подкрепя текста на вносителя за § 7.

Предложение на Светлана Ангелова и група народни представители:

1.Създава се нов § 8:

§ 8. Чл. 334, ал. 1 се изменя така:

„(1)Освен в предвидените в този кодекс случаи, трудовият договор за допълнителен труд (чл. 110, 111 и 114) и трудовият договор с условие за

обучение по време на работа по чл. 233б, ал. 1 може да бъде прекратен от работника или служителя или от работодателя и с предизвестие от 15 дни."

Предложение на н.п. Светлана Ангелова, направено по реда на чл. 79, ал. 4, т. 2 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание:

В предложението нов § 8 думите „обучение по време на работа“ да се заменят със „стажување“.

Комисията подкрепя по принцип предложението за създаване на нов § 8 и предлага следната редакция:

„§ 8. В чл. 334 ал. 1 се изменя така:

(1) Освен в предвидените в този кодекс случаи, трудовият договор за допълнителен труд (чл. 110, 111 и 114) и трудовият договор с условие за стажување по чл. 233б, ал. 1 може да бъде прекратен от работника или служителя или от работодателя и с предизвестие от 15 дни.“

§ 8. В чл. 402 се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се нова ал. 3:

„(3) Изпълнителна агенция „Главна инспекция по труда“ уведомява Националната агенция за приходите за служебно заличаване на изпратено уведомление за склучен трудов договор, когато работодател или длъжностно лице не е изпълнил в срок влязло в сила задължително предписание по чл. 404, ал. 1, т. 11 или в случаите на чл. 404, ал. 4.“

2. Досегашните ал. 3 и 4 стават съответно ал. 4 и 5.

Комисията подкрепя текста на вносителя за § 8, който става § 9.

§ 9. В чл. 404 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 се създават т. 10 и 11:

„10. да дават задължителни предписания на работодателите или на упълномощените от тях лица за изпращане на уведомление за сключен трудов договор, когато установят, че не е спазен срокът по чл. 62, ал. 3 за изпращането му;

11. да дават задължителни предписания на работодателите или на упълномощените от тях лица за изпращане на уведомление за заличаване на изпратено преди това уведомление по чл. 62, ал. 3 за сключен трудов договор, ако установят, че няма доказателства за съществуване на трудово правоотношение.“

2. Създава се нова ал. 4:

„(4) Задължителното предписание по ал. 1, т. 11 се смята за връчено в деня на издаването му, когато работодателят, лицето, което го представлява, или лицето, определено да получава кореспонденцията на работодателя, не могат да бъдат намерени на адреса на управление на работодателя.“

3. Досегашната ал. 4 става ал. 5.

Комисията подкрепя текста на вносителя за § 9, който става § 10.

§ 10. Член 408 се отменя.

Комисията подкрепя текста на вносителя за § 10, който става § 11.

§ 11. В чл. 416 се правят следните изменения:

1. Алинея 2 се отменя.

2. Алинея 4 се изменя така:

„(4) В случаите по ал. 3, изречение второ актът за установяване на административно нарушение се смята за връчен след изтичане на 7-дневен срок от поставянето на съобщението.“

Комисията подкрепя текста на вносителя за § 11, който става § 12.

Предложение на Корнелия Нинова и група народни представители:

Създава се подразделение с наименование „Заключителни разпоредби”.

Комисията подкрепя предложението за създаване на подразделение с наименование „Заключителни разпоредби”.

Предложение на Корнелия Нинова и група народни представители:

Създават се § 12 и § 13.

„§ 12. В Кодекса за социално осигуряване (обн., ДВ, бр. 110 от 1999 г.; Решение № 5 на Конституционния съд от 2000 г. – бр. 55 от 2000 г.; изм., бр. 64 от 2000 г.; бр. 1, 35 и 41 от 2001 г., бр. 1, 10, 45, 74, 112, 119 и 120 от 2002 г., бр. 8, 42, 67, 95, 112 и 114 от 2003 г., бр. 12, 21, 38, 52, 53, 69, 70, 112 и 115 от 2004 г., бр. 38, 39, 76, 102, 103, 104 и 105 от 2005 г., бр. 17, 30, 34, 56, 57, 59 и 68 от 2006 г.; попр., бр. 76 от 2006 г.; изм., бр. 80, 82, 95, 102 и 105 от 2006 г., бр. 41, 52, 53, 64, 77, 97, 100, 109 и 113 от 2007 г., бр. 33, 43, 67, 69, 89, 102 и 109 от 2008 г., бр. 23, 25, 35, 41, 42, 93, 95, 99 и 103 от 2009 г., бр. 16, 19, 43, 49, 58, 59, 88, 97, 98 и 100 от 2010 г.; Решение № 7 на Конституционния съд от 2011 г. – бр. 45 от 2011 г.; изм., бр. 60, 77 и 100 от 2011 г., бр. 7, 21, 38, 40, 44, 58, 81, 89, 94 и 99 от 2012 г., бр. 15, 20, 70, 98, 104, 106, 109 и 111 от 2013 г. и бр. 1 от 2014 г.) в § 5 от Преходните и заключителните разпоредби се правят следните изменения:

1. В ал. 3 думите „чл. 68, ал. 1” се заменят с „чл. 68, ал. 1 и 2”.
2. В ал. 4 думите „чл. 68, ал. 2” се заменят с „чл. 68, ал. 3.”

„§ 13. Параграф 12 от този закон влиза в сила от 1 януари 2014 г.”

Комисията подкрепя по принцип предложението за създаването на § 12 и 13, които стават съответно § 13 и 14 и предлага следната редакция:

„§ 13. В Кодекса за социално осигуряване (обн., ДВ, бр. 110 от 1999 г.; Решение № 5 на Конституционния съд от 2000 г. – бр. 55 от 2000 г.; изм., бр. 64 от 2000 г.; бр. 1, 35 и 41 от 2001 г., бр. 1, 10, 45, 74, 112, 119 и 120 от 2002 г., бр. 8, 42, 67, 95, 112 и 114 от 2003 г., бр. 12, 21, 38, 52, 53, 69, 70, 112 и 115 от 2004 г., бр. 38, 39, 76, 102, 103, 104 и 105 от 2005 г., бр. 17, 30, 34, 56, 57, 59 и 68 от 2006 г.; попр., бр. 76 от 2006 г.; изм., бр. 80, 82, 95, 102 и 105 от 2006 г., бр. 41, 52, 53, 64, 77, 97, 100, 109 и 113 от 2007 г., бр. 33, 43, 67, 69, 89, 102 и 109 от 2008 г., бр. 23, 25, 35, 41, 42, 93, 95, 99 и 103 от 2009 г., бр. 16, 19, 43, 49, 58, 59, 88, 97, 98 и 100 от 2010 г.; Решение № 7 на Конституционния съд от 2011 г. – бр. 45 от 2011 г.; изм., бр. 60, 77 и 100 от 2011 г., бр. 7, 21, 38, 40, 44, 58, 81, 89, 94 и 99 от 2012 г., бр. 15, 20, 70, 98, 104, 106, 109 и 111 от 2013 г. и бр. 1 от 2014 г.) в § 5 от преходните и заключителните разпоредби се правят следните изменения:

1. В ал. 3 думите „чл. 68, ал. 1” се заменят с „чл. 68, ал. 1 и 2”.
2. В ал. 4 навсякъде думите „чл. 68, ал. 2” се заменят с „чл. 68, ал. 3”.

§ 14. Параграф 13 влиза в сила от 1 януари 2014 г.”

ПРЕДСЕДАТЕЛ :

КОРНЕЛИЯ НИНОВА